Hoe maak je een film?

Tips van een echte

Je hebt nu een camera en bent klaar voor de echte actie. Tenminste dat denk je, want vooraleer je gaat opnemen, rest je nog een berg werk. Je kan maar beter goed voorbereid aan die opnames beginnen. Elke regisseur of professionele cameraman maakt eerst een scenario en er is dan ook geen enkele goede reden te bedenken waarom jij het niet zou doen…

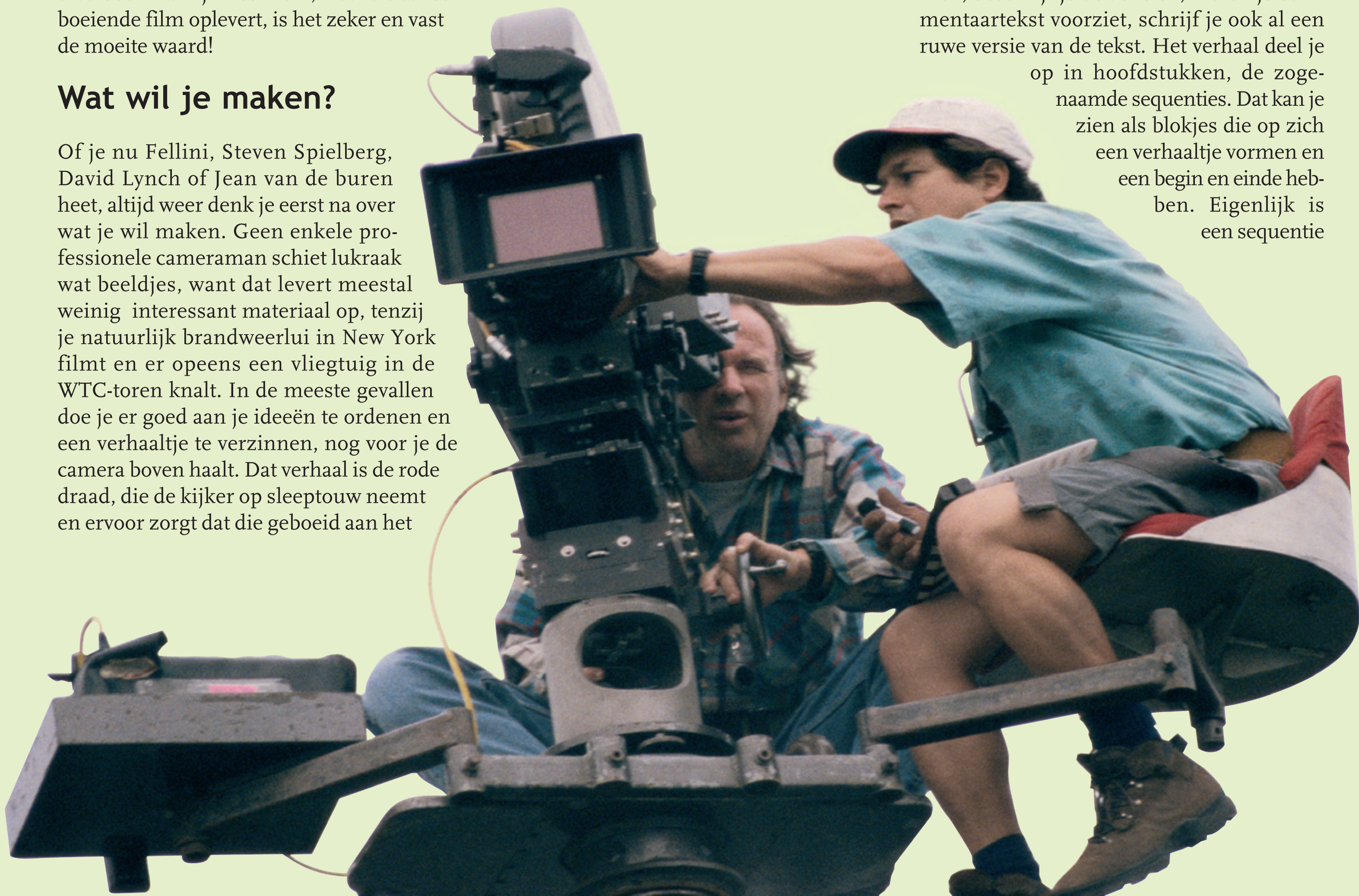
Steeds meer mensen hebben een (digitale) videocamera in huis. Meestal worden daarmee speciale gebeurtenissen zoals een geboorte, feestje of huwelijk gefilmd. Natuurlijk kan je dan lukraak wat beelden filmen, maar wanneer je een goed filmpje wil monteren kan je beter eerst even nadenken en je ideeën ordenen in een scenario en een draaiboek. Dat lijkt veel werk, maar als dat een boeiende film oplevert, is het zeker en vast de moeite waard!

Wat wil je maken?

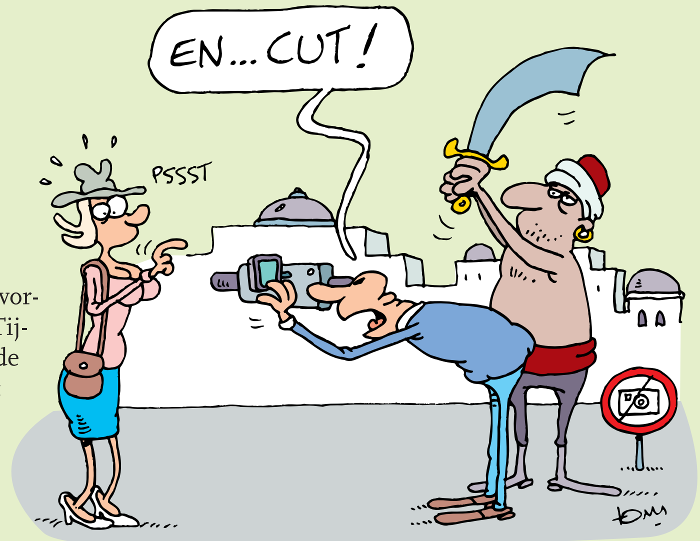
Of je nu Fellini, Steven Spielberg, David Lynch of Jean van de buren heet, altijd weer denk je eerst na over wat je wil maken. Geen enkele professionele cameraman schiet lukraak wat beeldjes, want dat levert meestal weinig interessant materiaal op, tenzij je natuurlijk brandweerlui in New York filmt en er opeens een vliegtuig in de WTC-toren knalt. In de meeste gevallen doe je er goed aan je ideeën te ordenen en een verhaaltje te verzinnen, nog voor je de camera boven haalt. Dat verhaal is de rode draad, die de kijker op sleeptouw neemt en ervoor zorgt dat die geboeid aan het scherm gekluisterd zit. Probeer dan ook geen honderd verschillende ideeën te vertellen in amper vijf minuten, want het enige wat je daarmee bereikt is een dolgedraaid publiek. Met andere woorden, denk eerst even na over wat je wil zeggen en hoe je het aan de man gaat brengen. Vooraleer je iets op papier zet, weet je dus eigenlijk al wat je gaat vertellen, hoe het verhaal afloopt en hoe je tot het einde zal komen.

Het scenario

Dit verhaal giet je in een overzichtelijke vorm en dat heet dan een scenario. Voor elke passage bepaal je de locaties waar je gaat opnemen, beschrijf je de actie en, indien je commentaartekst voorziet, schrijf je ook al een ruwe versie van de tekst. Het verhaal deel je op in hoofdstukken, de zogenaamde sequenties. Dat kan je zien als blokjes die op zich een verhaaltje vormen en een begin en einde hebben. Eigenlijk is een sequentie

cameraman

LAAT BEELDEN SPREKEN

Probeer ook zoveel mogelijk je verhaal te vertellen in beelden, want maar al te vaak willen amateurcineasten de acteurs alles letterlijk laten vertellen. Neen, dan kan je beter een stukje maken voor de radio, want de kracht van video zit hem precies in het visuele. Probeer daarom dan ook de beelden voor zich te laten spreken. Wanneer je bijvoorbeeld het leuke van een uitstap wil illustreren, hoef je niet per se tante Jacqueline laten zeggen dat het fijn is. Er gaat veel meer kracht uit van een montage met lachende mensen, op een leuke muziek. Net zoals iemand zien roepen en tieren 'beter' overkomt dan een acteur die zegt dat hij boos is. Begin je verhaal bovendien sterk, want je wil de kijker van de eerste seconde boeien. Wanneer je publiek bij het begin al afhaakt, zullen ze zeker bij het vervolg indommelen en komt je boodschap niet over. De kijker bij de keel grijpen kan je bijvoorbeeld met een mysterieus begin, een actievol moment of een scène die vragen oproept. Wanneer je het filmpje van je skitrip met een spectaculaire val begint, zullen mensen sneller blijven kijken dan wanneer je beelden toont die je gefilmd hebt op de autosnelweg. Je moet in elk geval goed weten wat er te gebeuren staat en wat je precies gaat filmen. Anders riskeer je voor verrassingen komen te staan en zou je wel eens de actie kunnen missen. Geef toe, het zou nogal stom zijn dat je schoonzus de ring al aan de vinger van je broer heeft geschoven en je moet vragen om het nog eens over te doen.

een soort mini-filmpje en samen vormen ze uiteindelijk je verhaal. Tijdens het schrijven doseer je best de informatie over het geheel, want het heeft weinig zin om de eerste twee minuten alles te vertellen en dan nog acht minuten nietszeggende beeldjes te tonen. Je wil toch niet dat je publiek halfweg je filmpje al gaat hopen op het uitvallen van de elektriciteit?

Het draaiboek

Zodra je een scenario hebt, wordt het tijd om er een draaiboek van te maken en je verhaal te decouperen. Met andere woorden, je gaat voor elke sequentie de actie in verschillende beelden opsplitsen, bepalen wie wat zegt in welk beeld en wanneer iets gebeurt. Bovendien beslis je voor elk beeld het camerastandpunt en de kadrage. Je kan immers niet telkens de personen op een zelfde manier in beeld brengen want dat wordt saai en bovendien krijg je problemen in de montage. Een algemeen beeld knip je makkelijker voor of na een close up en een nieuwe sequentie begin je altijd met een algemeen beeld, waarin alle acteurs te zien zijn. Op die manier heeft de kijker meteen een overzicht van de situatie en begrijpt hij het vervolg makkelijker. In het scenario schrijf je ook al de dialogen uit en maak je een schets van de camerastandpunten op elke locatie. Een goed draaiboek is eigenlijk een schema waardoor om het even wie perfect kan filmen wat jij voor ogen hebt. Met andere woorden, wees niet te zuinig met details en maak gerust kanttekeningen indien je een specifieke camerabeweging wil maken. Natuurlijk zal je niet voor elk filmpje een even uitgebreid draaiboek kunnen en moeten maken. Bij een huwelijk bijvoorbeeld, hoef je geen acteurs te plaatsen, want die staan nu eenmaal vooraan in de kerk. Wat je daarentegen wel kan doen is op voorhand kiezen waar je als cameraman gaat staan en hoe je de verschillende zaken in beeld gaat brengen. Het klinkt logisch dat je bij het geven van de ringen niet achteraan in de kerk gaat staan, maar je kan het toch maar beter plannen, want er gebeurt zodanig veel dat je wel eens iets kan vergeten. Op het eerste zicht lijkt het allemaal overdreven veel werk, maar je zal merken dat een schema heus helpt en het filmen veel makkelijker wordt.

Een opnameschema

Rest je alleen nog de opnames te ordenen in functie van het draaien. Het zou kunnen dat je openingsbeeld en eindbeeld op dezelfde locatie worden gedraaid en dan is het handig om die sequenties na elkaar op te nemen. Wanneer je het filmpje wil beginnen met nachtbeeld, plan je die opnames natuurlijk laatst. Vandaar dat we de verschillende sequenties en shots ordenen in functie van het draaien en niet volgens de verhaallijn. Je gaat dus de verschillende opnames onderverdelen per locatie, je noteert er de nodige attributen bij, de namen van de acteurs en alle andere zaken die belangrijk zijn voor het slagen van de opname. En dan mag je eindelijk actie roepen en kan het filmen beginnen!

— Dirk Desmet —

BESLUIT

Lukraak filmen is niet meteen de beste oplossing om tot een goede montage te komen. Professionele cameralui en regisseurs bereiden hun opnames ook voor en schrijven eerst een verhaal, waarin ze de algemene lijnen uitzetten. Dat verhaal werken ze verder uit en ze noteren alle details die belangrijk zijn tijdens de opnames. De eerste keren zal je misschien puffen en zuchten, maar weet dan dat Spielberg het ook niet op één dag kon…